

19. mai 2023

Taler der andre tier

Medvandrere med ekstra tung «ryggsekk» opplever å bli løst fra mangt gjennom samtaler rundt bålet

6

Over 300 israelsvenner feiret Israels 75-årsdag i Stavanger

12-13

Islamsk jihad sendte over 1000 raketter mot israelske sivile

10-11

Bjørn Kjærland Haugland – leder industriens grønne omstilling

16-17

ISRAELS VENNER FEIRER 14. MAI OG 17. MAI:

ARVEN FRA JERUSALEM GAV OSS FRIHETEN

Arven fra Jerusalem er stikkordet både for 14. mai og 17. mai, som for kristenfolk og Israels venner ble en eneste stor langfeiring i år.

Vi er dypt takknemlig for vår dyrebare arv fra Jerusalem, som er basis for Grunnloven.

Den judeo-kristne arv gav oss Friheten. Fra Israel kom korset i flagget – og løvene til Løvebakken foran Stortinget. Løver fins ikke i norsk natur, men representerer løven av Juda – rett ut av Bibelen. Vårt store symbol,

Korset i flagget, i rødt hvitt og blått, ble et seiersymbol, da Kristus stod opp fra de døde. Og da nasjonen ble til på Moster i 1024, sa de: «Dette er opphavet til lovene våre at vi skal bøye oss mot aust og be til Kvite-Krist».

3, 12-13

BONNFORALLE
NORGE IDAGS BØNNETJENESTE

Benytt giro i dagens avis!

Vipps: 627983 | Kontonr.: 6318.05.27836

Fortell oss ditt bonnesvar?
Besøk vår nettside bonnforalle.org

Administrerende direktør for Skift Norge, Bjørn K

BROBYGGER FOR D

NÆRINGS LIV: – I dag er det de unge som intervjuer bedriftene når de søker på jobber, for de vil vite at de bruker sin tid og sin kompetanse inn i bedrifter som jobber med å løse en samfunnsutfordring. Klima og bærekraft er kanskje det som er høyest på agendaen nå. Derfor er det kritisk avgjørende for bedrifter som vil tiltrekke seg de beste hodene, at de kan fortelle hvordan de jobber med dette.

– Skift-nettverket har 55 medlemmer, som representerer næringslivsledere og er pådrivere. Vi kan peke på gode løsninger, og god regulering som vil gi oss mer konkurransekraft i Europa og resten av verden.

AV MARIE HAGEN VAN WYK, redaksjonen@idag.no

■ Administrerende direktør for Skift Norge, Bjørn Kjærland Haugland, snakker i programmet «Hovedstaden med pastor Torp» om næringslivets rolle i å stoppe ødeleggelsen av miljø og klima.

Kjærland Haugland er utdannet ingeniør og har jobbet i Veritas fra starten av karrieren, både i Norge og utenlands.

– Mine første jobber handlet om å være med å installere veldig mange av de oljeinstallasjonene som står i Nordsjøen, forteller han og legger til:

– Da snakket vi ikke om klima i det hele tatt. Det med klima er en kunnskap som kom på min radar gradvis over tid og som har fanget min interesse etterhvert som jeg har lært mer, lest mer og snakket med kloke folk, sier han.

Møte med kulturer

Haugland har blant annet jobbet i Korea, Japan og Kina, hvor han lærte å forstå, respektere og samarbeide med folk fra andre kulturer.

– Ren høflighet, respekt og det å prøve å forstå, i stedet for å bli forstått, er kanskje det viktigste som binder oss sammen som mennesker. Min observasjon er at nordmenn egentlig er flinke til å ha en nysgjerrighet og respekt i møte med verden utenfor. Alle som kommer fra små land har en evne til å være nysgjerrig på andre, mener Haugland.

Må jobbe sammen

I dag jobber han fulltid med klima, bærekraft og næringsliv, og i forlengelsen av det, med å nå nye målgrupper med budskapet.

– Skal vi få til en rettferdig omstilling, må vi gjøre det i dag, og da må vi jobbe sammen. Noe av det viktigste jeg har lært opp igjennom årene er at kristne eller religiøse ledere har mange følgere. Derfor begynte jeg allerede for en 10-15 år siden å se på hvordan vi kan koble næringsliv, akademia og den kunnskapen som sitter der, opp mot religiøse ledere som har stor evne og mulighet til å dele dette med flere, forteller Haugland.

Vil bevisstgjøre kristne ledere

Haugland samarbeider med en indisk mann som heter Bawa Jain. Jain leder en plattform i USA, gjennom Senter for ansvarlig lederskap. Jain har gjort Haugland bevisst på den viktige rollen religiøse ledere spiller når det gjelder å løse samfunnsutfordringer.

– I verden i dag er det ett av de

initiativene jeg ser fungerer bra. For to år siden, før Covid, hadde vi et stort møte i FNs hovedkvarter, der vi hadde representanter fra sivilsamfunn, og fra ulike trosretninger. Det var ganske god representasjon fra store, globale næringslivsaktører. Et nytt slikt møte kommer i 2023, forklarer Haugland.

Programleder Jan Aage Torp

samarbeider med et apostolisk nettverk i Kina som er engasjert i miljøspørsmål. Haugland kan bekrefte at både Korea, Kina og Japan er land som jobber veldig aktivt med en grønn omstilling.

– Det er jo på en måte det som gjør meg optimistisk, når jeg ser hva som skjer rundt i verden. 193 land har stilt seg bak FNs bærekraftsmål.

Kjærland Haugland:

DET GRØNNE SKIFTET

NÆRINGSLIVETS ROLLE:
Administrerende direktør for Skift Norge, Bjørn Kjærland Haugland, snakker i programmet «Hovedstaden med pastor Torp» om næringslivets rolle i å stoppe ødeleggelsen av miljø og klima. Foto: Oslo-kirken.

minst kompetanse. Gode nettverk og masse teknologi. Så gjennom å koble næringslivet på de 17 bærekraftsmålene, gir vi næringslivet en tydeligere rolle i samfunnet.

Skift-nettverket

Haugland var tidligere bærekraftsjef i Veritas, og i 2015 snakket han med Jens Ulltveit-Moe, og de to fikk med seg noen andre næringslivsledere i et uformelt nettverk de kalte Norge 20-30-40.

– Da vi kom til 2019 bestemte vi oss for å skalere det opp, og jeg bestemte meg for å gå videre fra Veritas, og inn i å lede dette Skift-nettverket.

– Det har vært veldig gøy, for nå er det så stor interesse i næringslivet for å samarbeide, for å lære fra hverandre, og for å være med å se de mulighetene som ligger i det grønne skiftet, sier Haugland og fortsetter:

– Det som har skjedd de 10-15 årene som jeg har vært aktivt inne i dette, det er at nå er denne bevisstheten i politikken, i styrerommene, i bedriftene, i toppladelsen. Det handler om hele forretningsmodellen til bedriftene.

– I dag er det de unge som intervjuer bedriftene når de søker på jobber, for de vil vite at de bruker sin tid, sitt arbeidsliv og sin kompetanse inn i bedrifter som jobber med å løse en samfunnsutfordring. Klima og bærekraft er kanskje den samfunnsutfordringen som er høyest på agendaen nå, og derfor er det helt kritisk og helt avgjørende for bedriftene at de kan artikulere for hvordan de jobber med dette, for å tiltrekke seg de beste hodene.

Skift-nettverket har 55 medlemmer, som representerer næringslivsledere som er pådrivere. De er opptatt av å lære fra andre og gjøre de beste valgene for sin bedrift.

– Vi har blitt godt mottatt av skiftende regjeringer. Vi representerer bedrifter på tvers av sektorer, og har dermed en kraftig stemme. Vi kan peke på gode løsninger, og god regulering som vil gi oss mer konkurransekraft i Europa og resten av verden. Når en som jobber innenfor bygg og anlegg kommer tett på en som jobber med transport eller matproduksjon, så er det mye vi kan lære fra hverandre, sier Haugland.

Et modelland

Haugland vil være mest mulig kunnskaps- og forskningsbasert og dermed har Skift med 6 av Norges store universiteter.

– Jeg bruker mye tid blant forskere av ulike dimensjoner, for å forstå

hvor dan vi best kan løse den samfunnsutfordringen vi står overfor, men også for å forstå dimensjonen for den krisen vi er inne i. For det er først når en krise blir anerkjent at vi får de handlinger som trengs på samfunnsnivå og på individuelt nivå, utdypes han.

Enhver bedrift må tjene penger for å utvikle seg og gjøre investeringer, få flere i jobb og gjøre arbeidsplassene tryggere og bedre.

– Som en visjon i Skift ønsker vi å bygge Norge til et laboratorium i løsninger som Norge trenger, men også som verden trenger. Vi er et lite land, og vi har et samfunn med høy grad av tillit. Vi har masse ressurser,

” Vi som har levd de siste 60-70-80 årene, har levd i et samfunn med mye bruk og kast. Generasjonene før oss har hatt knapphet på ressurser, og er vant til å bruke ressursene mye riktigere.

BJØRN KJÆRLAND HAUGLAND

ikke bare finansielle ressurser, men primært de menneskelige ressursene. Vi kan ta beslutninger raskt, og vi kan bli det utstillingsvinduet andre land ønsker å lære fra, og si som den amerikanske presidenten sa i 1943: Look to Norway!, sier Haugland med engasjement.

Tempo må opp

Klimaskiftet har gått langsomt i Norge. Nabolandene våre har redusert sine utslipp mye mer enn oss. Fra 1990 til i dag har vi nesten ikke redusert utslippene.

– Det er klart at disse kurvene, som omtrent har ligget flate i tretti år, må få en knekk for at vi skal redusere utslipp med 25 prosent før 2030. Det krever en helt annen type lederskap, og en helt annen type hastighet på de tingene vi skal implementere fremover, sier Haugland og fortsetter:

– For å klare dette må bedriftene være en del av overordnede prioriteringer og regulering. Skift er en gjøretank, ikke en tenketank. Vi vil gjøre prosjekter sammen. Og næringslivet er også mennesker, så

det å treffe mennesker og få alle med på laget, det er viktig.

«Alle må med»

Vi har en stor fossilindustri i Norge, og innenfor klimadebatten har det vært en viss polarisering.

– Vi må ikke dømme noen for der de er i dag. Vi må bygge en bro som definerer felles narrativer. Oljeselskapene og de som jobber der, sitter blant annet på avgjørende kompetanse som etterhvert kan brukes i andre sektorer i samfunnet, tenker Haugland.

– Politiske myndigheter må sette mål. Litt av utfordringen er at de setter mål som er ganske langt frem. Det er viktig, men de må bli flinkere til å sette mål om hva vi skal oppnå neste år, eller om seks måneder. Vi må trekke målbildet nærmere, men da er det også vanskeligere å være konkret.

I Norge premierer vi miljøriktige valg gjennom avgiftssystemet. Offentlige innkjøp er også et område hvor det grønne skiftet må bli konkret.

– Vi må få alle sektorer med oss. Et tematiske område vi jobber mye med i Skift er sirkulær økonomi. Det betyr at vi bruker ressursene klokt og ikke sløser med dem, enten det er energi, eller innsatsfaktorene til landbruk, eller mat. Vi som har vokst og levd de siste 60-70-80 årene, vi har levd i et samfunn med veldig mye bruk og kast. Generasjonene før oss har hatt knapphet på ressurser, og er vant til å bruke ressursene mye riktigere. Det som er hovedgrepet i en sirkulær økonomi i dag, er å tenke sirkulært helt fra starten, når man lager produkter og tjenester, forklarer Haugland.

Finansnæringen leder

Finansnæringen i Norge er den næringen i Norge som har kommet lengst i den grønne omstillingen, ifølge Haugland.

– Økonomer forstå risiko og ser at risikobildet har endret seg. De er pådrivere for grønne lån og investeringer, fordi de ser at over tid vil det ha mindre risiko og mer avkastning. De tilrettelegger i stor grad rammeverket for næringslivet. Min svigerfar sa alltid at handelshøyskolen er noe av de værste som har skjedd Bergen etter svartedauen. Han var ingeniør, og så på 80-tallet at flere og flere økonomer ble ledere av bedriftene, i stedet for ingeniører. Hadde han levd i dag, hadde jeg sagt til han at finansnæringen og handelshøyskolen nå har blitt en stor del av løsningen, avslutter Bjørn Kjærland Haugland.

Målene handler om å få på plass fornybar energi og gode byer, og å få ned forbruket. Måten de er utformet på gjør at nå er vi alle blitt utviklingsland. Målene er en slags visjon for hvor vi skal være i 2030, forklarer Haugland og fortsetter:

– Næringslivet sitter med masse ressurser, både finansielt, men ikke